

דבר תורה לפרשת השבוע

פרשת יתרו – מהר סיני אל האדמה: סוד ההתקדמות המדורגת

הרב גור גלון

ישיבת הר ברכה

בפרשת יתרו אנו מקבלים את התורה מחדש במעמד נשגב ומדהים, ושומעים את עשרת הדיברות בטעם עליון. אך דווקא אחרי המעמד הענק הזה, מגיעים פסוקים שנראים כביכול לא קשורים, אך בעיני דווקא פסוקים אלו מלמדים אותנו מה עושים אחרי המעמד הגדול והנורא.

מכילים את ההנחיה המעשית שמאד חשובה לחיים שלנו.

המעבר מהמעמד הנשגב אל המציאות היומיומית

אחרי שעם ישראל חווה את הקדושה בשיאה ואומר למשה "דבר אתה עמנו ונשמעה", הקדוש ברוך הוא נותן הנחיות שנראות במבט ראשון כמעט תלושות מההקשר:

"אַתֶּם רְאִיתֶם כִּי מִן-הַשָּׁמַיִם דִּבַּרְתִּי עִמָּכֶם. לֹא תַעֲשֶׂן אֶתִּי אֱלֹהִי כְּכֹפֹךְ וְאֱלֹהֵי זָהָב לֹא תַעֲשֶׂוּ לָכֶם".

הקדוש ברוך הוא מבהיר שהוא לא מחפש את הכסף והזהב, את המתכות היקרות והנוצצות. הוא לא מחפש את מה שמבריק כלפי חוץ, אלא את הממשיות והחיים עצמם.

במקום לחכות ל"זהב וכסף" (הברקות חד-פעמיות), החוכמה היא לבנות מערכת יום-יומית יציבה, כמו שאמר פ.מ אלכסנדר: "אנשים לא מחליטים על עתידם; הם מחליטים על ההרגלים שלהם, וההרגלים שלהם מחליטים על עתידם", או באופן מעשי כתב ג'יימס קליר בספרו המעולה הרגלים אטומים: "אתה לא עולה לרמת המטרות שלך, אתה יורד לרמת המערכות שלך", ההרגלים שתבנה ביום יום הם שיבנו אותך!

מזבח אדמה: חיבור לקרקע ולחיים

הדרישה הראשונה היא לבנות מזבח שמחובר לאדמה:

"מִזְבֵּחַ אֲדָמָה תַעֲשֶׂה-לִּי וְזָבַחַת עָלָיו אֶת-עֹלֹתֶיךָ וְאֶת-שְׁלֹמֶיךָ... בְּכָל-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֶזְכִּיר אֶת-שְׁמִי אֲבֹא אֵלֶיךָ וּבִרְכָתֶיךָ".

הקדוש ברוך הוא מבקש שנהיה מחוברים למציאות, לחיים ולקרקע. הברכה אינה נמצאת רק בברקים ורעמים, אלא בעבודה היומיומית:

- במאה ברכות בכל יום.
- בתפילות ובדיבור.
- במשא ומתן באמונה.
- בקביעות עיתים לתורה.

הצייר ואן גוך אמר: "דברים גדולים נעשים על ידי סדרה של דברים קטנים המחוברים יחד", או כמו שביטא זאת אריסטו: "מצוינות איננה פעולה, אלא הרגל".

מזבח אבנים: לא לחתוך, אלא לסתת לאט לאט

התורה ממשיכה ומצווה על אופן בניית מזבח האבנים:

"וְאִם-מִזְבֵּחַ אֲבָנִים תַּעֲשֶׂה-לִּי לֹא-תִבְנֶה אֹתָהּ גִּזִּית כִּי חֲרָבָה הַנֶּפֶת עָלֶיהָ וְתַחֲלֶלָהּ."

ההנחיה כאן היא לא לחפש שינויים דרסטיים או חיתוכים חדים באמצעות ה"חרב". העבודה האמיתית היא לסתת לאט לאט:

- עוד מכה ועוד מכה.
- עוד דיוק ועוד דיוק.
- בנייה הדרגתית של האישיות מבלי "לחתוך" את המציאות בכוח.

לא לעלות במעלות: להימנע מקפיצות מסוכנות

ההנחיה האחרונה נוגעת לאופן העלייה למזבח:

"וְלֹא-תַעֲלֶה בְּמַעֲלֹת עַל-מִזְבְּחִי אֲשֶׁר לֹא-תִגָּלָה עֲרֹתְךָ עָלָיו."

למרות המעמד המופלא שחוויתם, אל תנסו לקפוץ מעבר ליכולות שלכם. כשבן אדם מנסה לקפוץ, הוא עלול לחשוף את החסרונות שלו, כי בסופו של דבר הוא בן אדם. העלייה צריכה להיות בצעדים קטנים:

- צעד אחר צעד.
 - התקדמות מתונה ועקבית.
 - זו הדרך שבה העולם הולך ומתקן את עצמו.
- "הצלחה היא סך כל המאמצים הקטנים, החוזרים על עצמם יום אחר יום" (רוברט קוליר).
- יהי רצון שנזכה לפעול יום יום, להתקדם עוד צעד ועוד צעד, להביא ברכה ולעשות טוב בעולם!